

جلال گندم نان

سال ۱۴۰۰

اقلیم گرم و خشک جنوب کشور خود دارای تنوع بوده و از شرایط بسیار سخت جنوب استان سیستان و بلوچستان تا مناطق پر پتانسیل شمال استان خوزستان، جنوب استان لرستان و جنوب استان فارس را در بر می گیرد. شناسائی هرچه بهتر محیط هدف منجر به بهنژادی هدفمند بر اساس نیازهای و محدودیت های این محیط شده و ژنوتیپ های با سازگاری خصوصی شناسائی و برای محیط هدف نامگذاری خواهند شد. توسعه تعداد ارقام با صفات متناسب با محیط هدف منجر به افزایش پایداری تولید گندم و مقابله موثر با تنش های زنده و غیر زنده در محیط هدف شده و نهایتا ارقام با عملکرد برتر در اقلیم گرم و خشک جنوب کشور و زیر اقلیم های تابعه آن معرفی خواهند شد. منشأ این رقم خزانه های بین المللی گندم ارسالی از مرکز بین المللی تحقیقات ذرت و گندم (CIMMYT) بوده که در قالب پروژه "افزایش عملکرد گندم و بهره وری در نظامهای زراعی گندم بنیان ایران" مورد ارزیابی قرار گرفت و نهایتا بعنوان کاندید و بر اساس سند پروژه به برنامه تحقیقات بهنژادی ملی ایران ویژه مناطق گرم و خشک جنوب کشور معرفی گردید. رقم جلال دارای عملکرد دانه بالا و پایدار در محیط هدف بوده، متوسط رس، متحمل به خوابیدگی و مقاوم به ریزش دانه می باشد. این رقم نسبت به بیماری زنگ زرد مقاوم تا نیمه حساس، نسبت به زنگ قهوه ای مقاوم و نسبت به زنگ سیاه نیمه مقاوم می باشد. این رقم با دارا بودن پروتئین بیش از ۱۲ درصد در گروه گندم های باکیفیت از نظر کیفیت و خواص نانوائی قرار می گیرد. هرچند رقم جلال برای کشت در اقلیم گرم و خشک جنوب کشور معرفی شده اما پتانسیل عملکرد آن به طور چشمگیری در مناطق گرمسیر استان های لرستان و جنوب فارس بسیار معنی دار بوده و برای این مناطق به طور خاص توصیه می گردد.

مقایسه صفات گندم رقم جلال با شاهد

رقم		صفت
مهرگان	جلال	
۷۶۱۶	۷۸۲۸	میانگین عملکرد در شرایط نرمال (کیلو گرم در هکتار)
۱۲۹	۱۲۷	میانگین تعداد روز تا ظهور سنبله
۱۷۴	۱۷۸	میانگین تعداد روز تا رسیدگی فیزیولوژیک
۱۰۲	۱۰۴	میانگین ارتفاع بوته (سانتی متر)
۴۳	۴۶	وزن هزار دانه (گرم)
۱۳/۳	۱۲	میانگین درصد پروتئین دانه

توجیه اقتصادی

با جایگزینی این رقم و توسعه آن در مساحتی معادل ۱۴۰ هزار هکتار در محیط های هدف توصیه شده در یک بازه زمانی ۷ ساله انتظار بر این است حدود ۳۰ هزار تن به تولید گندم افزوده شود. با توجه به قیمت روز گندم تحویلی به سیلو در سال ۱۴۰۱ و با لحاظ نموده افت معقول مفید و غیر مفید، ارزش اقتصادی این افزایش تولید بر اساس نرخ سال پایه حدود ۳۲۶۵ میلیارد ریال برآورد می شود.

مناطق جغرافیایی توصیه رقم

مناسب کشت اقلیم گرم و خشک جنوب کشور

سایر مجریان

محسن اسماعیل زاده مقدم، سیروس طهماسبی، منوچهر سیاح فر، محسن یاسایی، غلامعباس لطفعلی آینه، حسین اکبری مقدم، خالد میری، منوچهر خدا رحمی، حبیب الله سوقی، فرشاد بختیار، علی ملیحی پور، فرزاد افشاری، رامین روح پرور، سید طاها داد رضایی، صفر علی صفوی، احمد احمد پور ملکشاه، سید محمود عطا حسینی، عبدالکریم ذاکری، نصرت الله طباطبایی فرد، حسام الدین مفیدی، کمال شهبازی، محمد دالوند

مجری مسئول:

سید محمود طبیب غفاری